

Vremščica

Gora na dobrem glasu

Dostop: Najlažji je z ovčje farme, ki leži v sedlu med glavnim vrhom Vremščice (1027 m) in Slatno (914 m). Od tod je na vrh nekaj več kot pol ure blagega vzpona in nezahtevne hoje. Do farme se pride po makadamski cesti, ki se približno kilometer od Senožec v smeri proti Divači odcepi na levo s stare magistralne ceste Ljubljana–Koper, kmalu za vasjo Gabrče. Od tega odcepa je do farme 3 km. Za planince in gorske kolesarje so na voljo označene poti iz Senožec (poldruga ura hoje, višinska razlika med izhodiščem in vrhom je 470 m) ali od Škocjanskih jam (po markacijah Slovenske planinske transverzale, 3 ure hoje, 600 m višinske razlike). Poti so tudi pozimi lepo prehodne, tudi za otroke, razen v burji in megli. Takrat se je Vremščici bolje izogniti.

Naravne lepote 🍃🍃🍃🍃

Zgodovinsko-kulturne znamenitosti 🍃🍃🍃

Na Kras ne hodimo iskat višin. Na Kras hodimo po zdravje, bi lahko rekli s Kosovelom. Kras je že sam prostrana planota, ki je v povprečju približno 400 metrov dvignjena nad morje. Obroblja pa to planoto troje izrazitejših vrhov: Nanos, Slavnik in Vremščica, ki vsi štrlijo nad tisoč metrov. Glagol štrleti se Vremščici vendarle čisto ne prilega, zakaj to je na široko razprostrta, svojevrstna, od vseh strani vabljiva gora. Tisti, ki jim ni do naporne planinske hoje, pridejo na Vremščici z lahkoto do sijajnih višinskih razgledov. Bivša vojaška cesta, ki je prizanesljiva do avtomobilskih motorjev, pa pripelje tudi telesno premalo razgibane ali pa zdravstveno občutljive ljudi do visokega izhodišča, s katerega na vrh ni daleč, pri čemer pa sploh ni nujno, da ta vrh dosežejo. Vremščica že na svojem položnem grebenu »da vse od sebe«, da očara izletnika s svojo prostranostjo, z razgledi na Triglav, Dolomite, na Tržaški zaliv tja do Gradeža, na razgibane Brkine, Slavnik in Čičarijo. Na njej ni zavrtnih jam, ni prepadnih skalovij. Njeni travniki, v toplem delu leta pisano cvetoči, v mrzlem pa obriti od burje, blago padajo v Vremsko dolino, v podolja okoli kraljice kraških voda, reke Reke. Padajo v policah, ki se obračajo v vse strani in se napenjajo v blagih oblih grebenih, kakor bi kak velikan počasi obračal svoje

Sprehajalna planinska pot
na Vremščico

Vrh Vremščice navdušuje planince s svojim širnim razgledom.

dlani. Nemara je to kar divji mož Brkonja Čeljustnik, pravljичni junak pisatelja in zdravnika Bogomirja Magajne (1904–1963), rojenega pod Vremščico, v vasi Gornje Vreme, ki je rad planinaril po svoji domači gori. Njemu v spomin pelje okoli nje označena in krožna Magajnova pot, dolga 4 ure hoda. Izletnikov korak je po vremških travnikih prost in sproščujoč, navdihnjeno lahek, kakršni so tudi duhoviti verzi tržaškega pesnika Miroslava Košute: *Na Krasu je krasno – / nikdar ni prezgodaj, / nikdar ni prekasno: / vse je zmeraj o pravem času / na Krasu*. Tako bo ostalo, tudi če bo na vrhu kdaj končno stala planinska kočica, obljubljena že desetletja. Naj bo v njej ne pretiho ne preglasno, naj pridejo planinci k njej o pravem času, naj ostanejo na dobrem glasu.

Vremščica je gora Košanske doline na vzhodu in je gora Senožškega podolja na severozahodu, vendar najbolj pripada krajem na svojem jugu, Škofljam, Dolnjim in Gornjim Vremam in Gornjim Ležečam. Domačini iz Vremške doline jo ljubeče kličejo kar Gora, ker materinsko preprečuje, da bi v njihovo kraško milino in toploto vdrl mraz iz Notranjske. Vrhu gore pa pravijo Gora sv. Urbana. Nekoč je namreč tam stala cerkvica tega svetnika, ki je zavetnik proti mrazu, neurju in streli, dober do vina in vinogradov, a hud na pijance. Vrata njegove cerkvice naj bi bila vedno odprta. In varovala naj bi jih velika kača črnica. Odpirala pa da jih je vedno burja, ki se tu spočenja; suh, hladen zrak s celine začne z Vremščice sunkovito padati proti toplejšemu morju. Sledove njenega zagona vidite v redkih, v dolino nagnjenih borih, posejanih po vremških goljavah. *Če se burja resno loti in napolni svoja debela lica z zračnim strelivom, potem ne more noben človek obstati, tedaj je nemogoče, da bi kdo peš ali na konju prišel prek Gabrka. Dostikrat najdejo na cesti ljudi mrtve.* (Če vas kdaj na kakšnem kvizu vprašajo, kdo bi znal biti avtor tako slikovitih opisov, brez

Naj brije burja ali pada ledeni sneg, nič ne more ustaviti zagrelih kolesarjev.

skrbi odgovorite, da je to lahko le Valvasor.) Danes na Gabrku, zahodnem grebenu Vremščice, burja avtu ne more do živega, še zlasti kadar ga pred njo ščiti bukovje. Če pa v burji rinete na vrh peš, imate kosti kmalu prebite z *zračnim strelivom*.